Mapes de Patrimoni Cultural

Diputació Barcelona

Lledoner de la baixada del Mas

Sant Just Desvern

Ubicació

Comarca:	Baix Llobregat
Lloc/Adreça:	Pg. de la Muntanya, s/n.
Emplaçament	Passeig de la Muntanya confluència amb la baixada del Mas, a tocar dels horts municipals de can Cardona.

Coordenades:

Latitud:	41.388959946794
Longitud:	2.07622948319
UTM Est (X):	422768
UTM Nord (Y):	4582348

Classificació

Número de fitxa	08221 - 347
Àmbit:	Patrimoni natural
Tipologia	Espècimen botànic
Estat de conservació	Bo
Protecció	Legal
Tipus de protecció:	Arbre o arbreda d'interès
Observacions protecció:	Número AIL-08-2013 del catàleg proposta de l'Ordenança de Protecció de l'arbrat i dels espais verds de Sant Just Desvern, proposat com AIL (Arbre d'Interès Local), ordenança aprovada en Ple de l'Ajuntament el 25 de setembre de 2014.
Data aprovació:	dj., 25/09/2014 - 12:00
Número inventari	Inventari del catàleg proposta de l'Ordenança de Protecció de l'arbrat i dels espais verds de Sant Just Desvern
Generalitat i altres inventaris	
Accés	Fàcil
Ús actual:	Ornamental
Titularitat	Pública
Titular:	Ajuntament de Sant Just Desvern, Plaça de Jacint Verdaguer, 2, 08960
Autoria de la fitxa	David Torres Rodríguez - Kuanum

Data de registre de la fitxa: dt., 04/03/2025 - 10:14

Descripció

Exemplar de lledoner (*Celtis australis*) de 10 m d'alçada, amb un perímetre de tronc de 0,75 m i 7,5 m de diàmetre de capçada. L'exemplar es troba dins de la zona enjardinada de la confluència de la baixada del Mas amb el passeig de la Muntanya.

De la família de les ulmàcies, es caracteritza per una capçada esfèrica i ampla. Les branques són erectes, primes i flexibles i el tronc, de tres soques, es presenta recte amb una escorça llisa de color gris plom blanquinós.

És un arbre caducifoli de fulles simples, alternes, toves, de contorn oval lanceolat amb el marge finament serrat. Les fulles són de color verd fosc amb pèls a l'anvers i lleugerament més clar al revers. Floreix de març a abril. Produeix lledons, un fruit rodó de la mida d'un pèsol de color verd a l'inici i negre quan madura, que és comestible.

Observacions:

Exemplar plantat com espècie ornamental.

Història

Espècie mediterrània amb distribució pel sud d'Europa, el nord d'Àfrica i Àsia occidental.

La fusta, que és dura, compacta i elàstica, ha estat emprada tradicionalment per la fabricació de bastons, rodes de carro, cèrcols de botes, forques i mànecs per eines del camp. A més, també ha estat molt utilitzada en la construcció i per fer carbó. De l'escorça i les arrels se n'extreia tint de color groc, i les fulles també eren emprades com a farratge pel bestiar.

L'arbre, per les seves característiques morfològiques, es plantava als marges dels camps per reduir l'erosió gràcies a les seves arrels. En altres casos, pel port de la capçada, ha estat un arbre ideal per proporcionar una bona ombra, motiu pel qual actualment s'ha convertit en un arbre ornamental als carrers de molts municipis.

Els fruits del lledoner, un cop madurats durant l'estiu, són d'un gust molt dolç amb un alt contingut en ferro, potassi i vitamina C. Tenen propietats astringents, motiu pel qual han estat utilitzats tradicionalment com un remei per guarir les diarrees, la disenteria i el flux menstrual abundant. Es poden consumir crus, en elaboracions com melmelades i guisats o per fer begudes alcohòliques. Fins i tot els pinyols tenien un ús en els jocs tradicionals, quan els nens els feien servir per llençar-los amb un canut fent competicions de punteria i combats entre colles.

El lledoner també va tenir una funció comunicativa en el món rural, ja que a les masies era tradició plantar-ne un quan naixia un primogènit.

Bibliografia

AJUNTAMENT DE SANT JUST DESVERN (2014). *Ordenança de protecció de l'arbrat i dels espais verds de Sant Just Desvern.*

CABALLERO ARROYO, Cecilia; GUAL DEVESA, Ramon; RUEDA AGUILERA, Ferran (1997). *Arbres de Sant Just Desvern*. Ajuntament de Sant Just Desvern.

Enllaços d'interès:

Herbari Virtual del Mediterrani Occidental
Flora Catalana